

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Kopia till:
astrid.ofverholm@regeringskansliet.se

REMISS OM NATURVÅRDSVERKETS REDOVISNING AV REGERINGSUPPDRAGET "KATEGORISERING AV VERKSAMHETER OCH ÅTGÄRDER UTIFRÅN KRAV PÅ MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING"

Er beteckning: M2017/03195/Me

SAMMANFATTNING

Länsstyrelsen är positiv till att verksamheter i större utsträckning endast ska ha krav på att utreda de faktiska miljökonsekvenser som verksamheten medför. Länsstyrelsen ser däremot svårigheter med att få en enhetlig behovsbedömning av verksamheterna och tycker att det behövs tydligare riktlinjer och vägledning gällande kriterierna i 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen. Gällande vattenverksamheter anser Länsstyrelsen att det är önskvärt om fler verksamheter som ofta kan anses innebära en betydande miljöpåverkan pekas ut direkt i miljöbedömningsförordningen.

ALLMÄNNA SYNPUNKTER

Miljöfarlig verksamhet

Länsstyrelsen föreslår mer och tydligare vägledning och riktlinjer från Naturvårdsverket om hur behovsbedömningen ska göras för att kunna få en mer enhetlig bedömning mellan länsstyrelser och kommuner i landet, vilket Naturvårdsverket även belyser på några ställen i konsekvensutredningen. Då beslut om betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 27 § miljöbalken inte får överklagas finns det inte några prejudicerande domar för hur bedömningen ska göras, utan det enda man i dagsläget har att utgå ifrån är kriterierna i 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen. Länsstyrelsen anser att skillnaderna i myndigheters bedömningar skulle kunna påverka var i landet företag väljer att etablera sig. Länsstyrelsens uppfattning är att kompetensen vid kommunernas miljöförvaltningar varierar när det gäller miljöbedömningar, och att få handläggare har vetskap om möjligheten att med stöd av 26 a § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd förelägga en verksamhetsutövare att ansöka om tillstånd om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Utredningskraven i miljökonsekvensbeskrivningen bör vara lika för en verksamhet över hela landet för att säkerställa ett gott miljöskydd

i hela Sverige. Länsstyrelsen anser därför också, till skillnad från Naturvårdsverket, att det förordade förslaget kan komma att påverka konkurrensförhållandena. Detta eftersom en del verksamheter som redan är etablerade, och vid omprövning eller ändringstillstånd, behöver genomföra en specifik miljöbedömning och då kan få betydligt högre kostnader för konsulttjänster för framtagande av tillståndsansökan, än de verksamheter som endast behöver ta fram en liten miljökonsekvensbeskrivning (eller endast behöver göra en anmälan i fråga om C-verksamheter).

Det finns även en viss problematik med att mer ansvar för miljöbedömningar läggs på kommunerna då deras nämndindelning kan se olika ut, och miljöskyddet därmed kan prioriteras olika i de olika kommunerna. Många kommuner ser positivt på att fler verksamheter ska etablera sig i deras kommun och en nyetablering av en C-verksamhet i kommunen innebär även en inkomst i form av taxa till kommunen. Skulle verksamhetsutövaren som vill etablera sig i kommunen föreläggas att söka tillstånd kanske verksamheten inte har råd att ta fram en specifik miljöbedömning, eller etablerar sig i en annan kommun. Detta skulle kunna leda till att kommunen vid en behovsbedömning väljer att bedöma att verksamheten inte ska antas medföra betydande miljöpåverkan och verksamhetens miljöpåverkan på så sätt inte reds ut tillräckligt utan endast behandlas i en anmälan. Det skulle också kunna medföra att de försiktighetsmått som beslutas för verksamheten efter en anmälan är mildare än de krav som skulle ställts genom villkor i ett tillstånd. Det skulle i sin tur kunna innebära en försämring av miljöskyddet och är ytterligare skäl för tydliga riktlinjer och vägledning för behovsbedömningarna eftersom det då blir mindre utrymme för egna tolkningar av 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen.

Länsstyrelsen anser också att det behöver förtydligas att i det fall en kommun genom sitt föreläggande om att ansöka om tillstånd enligt 26 a § FMH tar beslut om att en verksamhet ska antas medföra betydande miljöpåverkan, krävs inget nytt beslut i fråga om miljöpåverkan från Länsstyrelsen. Detta då det inte nämns i varken 6 kap. miljöbalken eller miljöbedömningsförordningen att dessa fall utgör undantag från det där endast benämns som "Länsstyrelsens beslut i fråga om miljöpåverkan".

Förslaget bedöms ge en total kostnadsminskning om ca 5-8,6 miljoner kronor för verksamhetsutövare. Dock kan skillnaden mellan en anmälan, en liten miljökonsekvensbeskrivning och en specifik miljöbedömning vara avgörande för om en satsning på nyetablering eller utökning för den enskilda verksamheten som ofta har en begränsad budget. Man bör därför inte bara se till den minskade kostnaden för hela branschen då fler verksamheter behöver genomgå en behovsbedömning då det även kan medföra stora konsekvenser för företag med mindre kapital, exempelvis under uppstart.

Då fler behovsbedömningar behöver göras med det nya förslaget kan Länsstyrelsen även komma att behöva ytterligare resurser. Detta för att det troligtvis kommer att behöva hållas fler undersökningssamråd och fler beslut i fråga om betydande miljöpåverkan kommer att behöva tas. För att kunna behålla

en tillfredställande nivå på miljötillsynen anser Länsstyrelsen därför att en del län kan komma att behöva ytterligare handläggare.

Vattenverksamhet

För vattenverksamhet berör remissen ändringar i miljöbedömningsförordningen (2017:966) och vattenverksamhetsförordningen (1998:1388)

I remissen har Naturvårdsverket och HaV föreslagit att bedömningen i MKB-direktivets bilaga 1 gällande vilka verksamheter som alltid ska antas medföra betydande miljöpåverkan, med tillägget anlägga en hamn eller kaj i inlandsvatten eller kustvatten som kan användas för fartyg upptill 1350 ton eller mer, ska implementeras i miljöbedömningsförordningen. Dessa verksamheter förs nu in under 6 § punkt 10 a) – f) miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Även om minikraftverk och kraftverk nu har tagits bort från punkt 3 under 6 § miljöbedömningsförordningen, är införandet av punkt 10 f) (vattenverksamheter bestående av ”damm eller annan vattenanläggning för uppdämning eller permanent lagring av vatten, där den nya eller tillförda mängden uppdämt eller lagrat vatten, överstiger 10 miljoner kubikmeter) och punkt 10 e) (bortledning av vatten av en mängd om 2000 miljoner kubikmeter/år) ett godtagbart alternativ. Länsstyrelsen anser att det finns ytterligare vattenverksamheter som typiskt sätt ofta skulle kunna klassas som att alltid medföra betydande miljöpåverkan, nämligen de vattenverksamheter som alltid innebär risk för överskridande av en miljö kvalitetsnorm. Sådana vattenverksamheter behöver inte innebära överledning av vatten i en viss omfattning, och heller inte vara av omfattande storlek. Det kan istället röra sig om att de utgör ett hot mot fiskvandring och konnektivitet, exempelvis gällande regleringsdammar. Det är också denna typ av vattenverksamheter som länsstyrelserna ofta prövar.

Länsstyrelsen anser att ändringen 20 § i vattenverksamhetsförordningen gör det tydligare och enklare för sökande att förstå lagtexten när kraven på vad som ska behandlas i anmälan nu punktats upp. Länsstyrelsen ser också positivt på att det nu föreslås en hänvisning till 8 och 9 §§ miljöbedömningsförordningen i fråga om vad en anmälan ska innehålla. Detta förenklar behovsbedömningen och förtydligar kraven på verksamhetsutövaren inför en anmälan, vilket förhoppningsvis kommer minska antalet kompletteringar och också då ge en effektivare handläggning av ärendena.

Det är också positivt att 23 § vattenverksamhetsförordningen nu fått en annan struktur som medför att paragrafen blir mer lättläst. Av paragrafens andra stycke föreslås nu att tillsynsmyndigheten alltid ska bedöma om en verksamhet eller åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan med hänvisning till 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen. Skyldigheten för tillsynsmyndigheten att förelägga verksamhetsutövaren om att söka tillstånd i de fall verksamheten medför betydande miljöpåverkan framgår då tydligare, vilket Länsstyrelsen anser är bra. Eftersom Länsstyrelsen redan i dagsläget har att bedöma om en verksamhet kan komma att innebära en betydande miljöpåverkan, innebär

ändringen i 23 § punkt 2 i vattenverksamhetsförordningen inget ytterligare arbete för länsstyrelsen.

BAKGRUNDSINFORMATION

Naturvårdsverket fick i sitt regleringsbrev för år 2017 ett regeringsuppdrag att utreda vilka krav på miljökonsekvensbeskrivning som bör ställas på miljöfarliga verksamheter och därefter ge förslag på ändringar i 6 § miljöbedömningsförordningen och 25 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Under arbetet med uppdraget har Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten även identifierat att förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter även kan behöva ändras. Skälet till uppdraget är att se över att Sverige uppfyller kraven i bilaga 2 till MKB-direktivet. MKB-direktivet är ett minimidirektiv och det finns inget hinder för de enskilda medlemsländerna i EU att ställa högre krav än de som anges i direktivet.

Vid årsskiftet trädde det nya 6 kapitlet i miljöbalken och den nya miljöbedömningsförordningen i kraft. I och med införandet av den nya lagstiftningen ställdes nya krav gällande miljöbedömningar och framtagandet av miljökonsekvensbeskrivning. Om en verksamhet bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning genomföras, och i det fall en verksamhet inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en liten miljökonsekvensbeskrivning tas fram. Länsstyrelsen ska efter ett undersökningssamråd besluta om verksamheten ska antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Länsstyrelsens bedömning av hur omfattande och detaljerad miljökonsekvensbeskrivningen som ska tas fram till tillståndsansökan ska enligt 6 kap. 32 § miljöbalken ska sedan framföras vid ett avgränsningssamråd.

DE SOM MEDVERKAT I BESLUTET

Beslutet har fattats av landshövding Ingrid Burman med miljöskyddshandläggare Olivia Emanuelsson som föredragande. I handläggningen har också vattenvårdshandläggare Charlotte Scholz, funktionschef för miljöskydd Maria Levin och enhetschef för Miljövårdsenheten Martin Sjödahl medverkat.

SÅ HÄR HANTERAR VI DINA PERSONUPPGIFTER

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på

www.lansstyrelsen.se/dataskydd